

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 maja 2024 r.

Poz. 396

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾

z dnia 14 maja 2024 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Prowadzenie ćwiczeń dla kobiet w połogu prawidłowym” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Prowadzenie ćwiczeń dla kobiet w połogu prawidłowym” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: wz. *P. Borys*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 2722).

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ „PROWADZENIE ĆWICZEŃ DLA KOBIET W POLOGU PRAWIDŁOWYM”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Prowadzenie ćwiczeń dla kobiet w pologu prawidłowym

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, 4 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie ćwiczeń dla kobiet w pologu prawidłowym” samodzielnie planuje, organizuje, prowadzi i monitoruje indywidualne lub grupowe ćwiczenia dla kobiet w pologu (od pierwszej doby do okolo roku po porodzie). Realizuje zadania zawodowe w oparciu o gotowe schematy pracy (w tym korzystając z gotowych konspektów i programów ćwiczeń w pologu oraz materiałów informacyjnych). Dostosowuje konspekty zajęć do celów, potrzeb, umiejętności i możliwości uczestniczek, uwzględniając przebieg porodu (tj. poród fizjologiczny lub operacyjny) i etap pologu oraz, jeśli konieczne, zalecenia innych specjalistów. Przygotowuje pisemne opisy ćwiczeń do samodzielnego wykonywania w domu oraz udziela do nich odpowiednich instrukcji. Promuje aktywność fizyczną w pologu, prowadząc działania edukacyjno-informacyjne w trakcie zajęć. Argumentuje korzyści wynikające z ćwiczeń w pologu. Kwestionuje powszechnie występujące mity o ćwiczeniach w pologu. Stosuje terminologię specyficzną dla obszaru sportu oraz położnictwa. Bierze odpowiedzialność za realizację zajęć w pologu, zdrowie i bezpieczeństwo uczestniczek. W doborze ćwiczeń jest gotowa współpracować z innymi specjalistami, np. lekarzem ginekologiem-położnikiem, położną, fizjoterapeutą. W wykonywanych zadaniach uwzględnia bieżące oraz odroczone w czasie skutki proponowanych ćwiczeń (w tym np. zmęczenie mięśniowe, progresję ćwiczeń). Samodzielnie rozwiązuje typowe problemy związane z realizowanymi zadaniami (np. problemy organizacyjne w realizacji zajęć dla kobiet w pologu i karmiących piersią). Opisuje ograniczenia swoich kompetencji i zawodowych oraz sytuacje, w których należy skierować uczestniczkę zajęć do konsultacji z innymi specjalistami.

Zestaw 1. Opisywanie podstaw planowania i prowadzenia ćwiczeń dla kobiet w pologu prawidłowym

Pozycyjne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Opisuje wpływ porodu i pologu na potrzeby, możliwości i ograniczenia wykonywania ćwiczeń fizycznych	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje budowę narządów płciowych kobiety, fizjologię porodu i pologu, istotne z perspektywy planowania i prowadzenia ćwiczeń w pologu (zarówno w okresie bezpośredniego, jak i późnego pologu), – opisuje zmiany adaptacyjne w pierwszym roku po porodzie (w tym w układzie ruchu, krążenowo-oddychowym, endokrynnym oraz biomechanicznym), determinujące planowanie i prowadzenie ćwiczeń fizycznych w pologu, – opisuje wpływ procesu laktacji na uczestnictwo w aktywności fizycznej, – opisuje typowe dolegliwości występujące w poszczególnych etapach pologu i w pierwszym roku po porodzie oraz sposoby ich prewencji lub łagodzenia poprzez ćwiczenia fizyczne.

Opisuje zalecenia i zasady dotyczące planowania i prowadzenia ćwiczeń w porogu prawidłowym	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rekomendacje uznanych organizacji krajowych i zagranicznych (w tym PTGiP, WHO, ACOG) dotyczące ćwiczeń w porogu, – wymienia przeciwwskazania do wykonywania ćwiczeń w porogu, – opisuje zasady planowania ćwiczeń w porogu w kontekście zmian zachodzących w organizmie kobiety w pierwszym roku po porodzie, przebiegu laktacji oraz opieki nad dzieckiem (w tym doboru formy ćwiczeń oraz ich intensywności, objętości i częstotliwości), – opisuje zasady doboru opcji ćwiczeń przy występowaniu dolegliwości porogowych (tj. nietrzymanie moczu, bóle pleców, rozejście mięśni prostych brzucha), – opisuje zasady wykorzystania sprzętu sportowego w zajęciach dla kobiet w porogu, – opisuje zasady dostosowania zajęć do warunków szpitalnych, domowych, opieki nad niemowlęciem i in., – wymienia główne barierę uczestnictwa w aktywności fizycznej w porogu, – charakteryzuje rolę zawodowej instruktora ćwiczeń w porogu, ograniczenia własnych kompetencji zawodowych oraz swoje miejsce w interdyscyplinarnym zespole specjalistów sprawujących opiekę nad kobietą w porogu (tj. lekarz ginekolog-polożnik, polonza, fizjoterapeuta, psycholog, dietetyk).
--	--

Zestaw 2. Planowanie programu ćwiczeń dla kobiet w porogu prawidłowym

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przygotowuje konspekt zajęć dla kobiet w porogu prawidłowym	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera formę aktywności fizycznej, jej intensywność, czas trwania i częstotliwość, uwzględniając cele, potrzeby i możliwości uczestniczki, przebieg porodu (np. fizjologiczny, zakończony cięciem cesarskim), przebieg i etap porodu, przebieg laktacji, rytm dobowy dziecka oraz, jeśli dotyczy, zalecenia innego specjalisty (np. lekarza, położnej, fizjoterapeuty), – dobiera miejsca i sprzęt do zajęć, uwzględniając cele, potrzeby i możliwości uczestniczki, przebieg porodu (np. fizjologiczny, zakończony cięciem cesarskim), przebieg i etap porodu, – dobiera opcje ćwiczeń, uwzględniając miejsce ich realizacji (w tym możliwość ćwiczeń w szpitalu, w domu, na spacerze z wózkiem), – dobiera opcje ćwiczeń, uwzględniając typowe dolegliwości porogowe lub dolegliwości wskazane przez uczestniczkę, – w konsekwencie zajęć proponuje zarówno ćwiczenia typowe dla danej formy aktywności fizycznej oraz ćwiczenia korygujące postawę ciała, ćwiczenia mięśni dna miednicy oraz ćwiczenia oddechowe i relaksacyjne, – przygotowuje pisemną instrukcję do samodzielnego wykonywania sesji ćwiczeń przez uczestniczkę.
Zbiera informacje niezbędne do planowania ćwiczeń dla kobiet w porogu prawidłowym	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje informacje zawarte w zaświadczenie lekarskim, dokumentacji innego specjalisty (np. fizjoterapeuty) lub własnym oświadczeniu uczestniczki o braku przeciwwskazań do ćwiczeń w porogu, – przeprowadza indywidualny wywiad z uczestniczką nt. m.in. aktywności fizycznej przed, w czasie i po ciąży, przebiegu porodu i pologu, przebiegu laktacji, dolegliwości porogowych oraz rytmu dobowego dziecka.

Zestaw 3. Realizowanie zajęć ruchowych dla kobiet w porogu prawidłowym

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Nadzoruje przebieg zajęć ruchowych w porogu prawidłowym	<ul style="list-style-type: none"> – monitoruje przebieg zajęć, w tym intensywność i technikę wykonywania ćwiczeń, uwzględniając posiadane informacje dotyczące przebiegu porodu i pologu oraz stanu zdrowia uczestniczki, – w razie potrzeby stosuje opcje trudności i intensywności ćwiczeń, dostosowując do samopoczucia i możliwości uczestniczki,

	<ul style="list-style-type: none"> – koryguje nieoprawne wykonywane ćwiczenia przez uczestniczkę, w szczególności wyjaśniając znaczenie zmiany techniki dla prewencji lub niwelowania dolegliwości pologowych, – omawia z uczestniczką ćwiczenia zaplanowane do samodzielnego wykonania poza salą treningową albo bez udziału instruktora.
Prowadzi zajęcia ruchowe dla kobiet w pologu prawidłowym	<ul style="list-style-type: none"> – przed rozpoczęciem zajęć pyta uczestniczkę o samopoczucie oraz przypomina o symptomach wymagających natychmiastowego przerwania ćwiczeń w pologu (w tym aerobowych, kształtujących siłę i wytrzymałość mięśniową, z uwzględnieniem ćwiczeń na mięśnie brzucha, ćwiczeń dna międnicę, korygujących postawę ciała, rozciągających, oddechowych i relaksacyjnych) w sposób zrozumiały dla uczestniczki, stosując fachową terminologię, – demonstruje wzorcową technikę ćwiczeń w pologu (w tym aerobowych, kształtuujących siłę i wytrzymałość mięśniową, korygujących postawę ciała i rozciągających i oddechowych), – stosuje narzędzia komunikacji i motywacji typowe dla prowadzenia zajęć ruchowych, w tym wykorzystując pochwaly, informując o korzyściach związanych z wykonywaniem ćwiczeń, zachęcając do kontynuowania aktywności fizycznej przez całe życie.

Zestaw 4. Promowanie wykonywania ćwiczeń w pologu

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Dyskutuje na temat ćwiczeń w pologu	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę wykonywania ćwiczeń w pologu, wyjaśniając pozytywny wpływ hipokinezji na zdrowie matki i przebieg pologu, – kwestionuje powszechnie występujące mity dot. wykonywania ćwiczeń w pologu (np. konieczność czekania z rozpoczęciem ćwiczeń do zakończenia kwawienia pologowego, powodowanie kwaśnego smaku mleka przez intensywne ćwiczenia fizyczne matki) w oparciu o naukowe dowody, – rzeczowo odpowiada na wątpliwości lub odmienne stanowisko uczestniczki, odwołując się do rzetelnych źródeł informacji.
Realizuje działania edukacyjno-informacyjne nt. ćwiczeń w pologu podczas prowadzonych zajęć	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje uczestniczkom informacje dotyczące zasad wykonywania ćwiczeń w pologu (w tym na temat bezpieczeństwa, symptomów wymagających natychmiastowego przerwania ćwiczeń, zalecanego stroju, obuwia i sprzętu, materiałów higienicznych stosowanych do ćwiczeń w pologu i laktacji), – przekazuje uczestniczkom informacje o korzyściach z poszczególnych ćwiczeń dla zdrowia i samopoczucia matki (np. wskazuje ćwiczenia dla prewencji bólow plęców, nietrzymania moczu, poprawiające krażenie krwi), – dla ćwiczeń zaplanowanych do samodzielnego wykonywania przez uczestniczkę przekazuje informacje dotyczące ich techniki, intensywności, dозowania i częstotliwości oraz w zakresie organizacji miejsca i sprzętu do ćwiczeń.

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzających validację oraz warunków organizacyjnych i materiałnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

Do weryfikacji efektów uczenia się z zestawu 1 „Opisywanie podstaw planowania i prowadzenia ćwiczeń dla kobiet w pologu prawidłowym” stosuje się test teoretyczny.

Do weryfikacji efektów uczenia się z zestawu 2 „Planowanie programu ćwiczeń dla kobiet w pologu prawidłowym” stosuje się:

- obserwację w warunkach symulowanych spotkania z uczestniczką przed rozpoczęciem ćwiczeń w pologu, w tym przeprowadzenia wstępnego wywiadu,
- zadanie praktyczne polegające na samodzielnym przygotowaniu konceptu 30-minutowych zajęć ruchowych dla kobiet w pologu w formie pisemnej wraz z propozycjami modyfikacji dla sytuacji określonych w opisie przypadku uczestniczki zajęć.

Do weryfikacji efektów uczenia się zestawu 3 „Realizowanie zajęć ruchowych dla kobiet w pologu prawidłowym” stosuje się obserwację w warunkach symulowanych prowadzenia 30-minutowych zajęć ruchowych dla kobiet w pologu, zawierających ćwiczenia aerobowe, kształtujące siłę i wytrzymałość mięśniową, korygujące postawę ciała, a także rozcierające i oddechowe.

Do weryfikacji efektów uczenia się zestawu 4 „Promowanie wykonywania ćwiczeń w pologu” stosuje się obserwację w warunkach symulowanych dyskusji prowadzonej z uczestniczką zajęć.

Obserwacja w warunkach symulowanych może być każdorazowo uzupełniona rozmową z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją”.
Dopuszcza się stosowanie analizy dowodów lub deklaracji w weryfikacji części lub wszystkich efektów uczenia się.

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację efektów uczenia się przeprowadza komisja składająca się z co najmniej trzech osób, które łącznie spełniają wskazane kryteria (każda osoba z komisji spełnia co najmniej jedno kryterium):

- ukończyły studia wyższe o kierunku rekreacja ruchowa, sport, wychowanie fizyczne, fizjoterapia lub pokrewnym,
- posiadają co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć ruchowych w pologu lub posiadają co najmniej 5-letnie doświadczenie w szkoleniu (w tym egzaminowaniu) instruktorów, trenerów, fizjoterapeutów i in. w zakresie prowadzenia zajęć ruchowych w pologu.

Dodatkowo co najmniej jeden z członków komisji posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz uczestniczy w co najmniej dwóch procesach walidacyjnych z obszaru sportu, zgodnych z założeniami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.
Te same wymogi powinny spełnić osoby projektujące walidację dla niewszej kwalifikacji.

1.3. Warunki organizacyjne i materialne

Warunki organizacyjne i materialne, niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji:

- sala do przeprowadzenia testu teoretycznego i do obserwacji w warunkach symulowanych wywiadu z uczestniczką,
- sala sportowa wraz z typowym sprzętem sportowym (np. matali, piłki gumowe, hantle, gumy oporowe, sprzęt nagłaśniający do odtwarzania muzyki),
- co najmniej jedna ochotniczka uczestnicząca w symulacjach.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymagań do tych etapów.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do walidacji może przystąpić osoba posiadająca:

- 1) kwalifikację instruktora lub trenera dowolnej formy aktywności fizycznej. Akceptowane są kwalifikacje instruktorskie i trenerские uzyskane zgodnie z prawem obowiązującym przed wejściem w życie ustawy o sporcie w 2010 r. deregulującej zawód instruktora rekreacji ruchowej oraz ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w 2013 r., deregulującej zawody instruktora i trenera sportu, a także kwalifikacje uzyskane po 2010 r., potwierdzone przez akademie wychowania fizycznego, związków i federacji sportowe, podmioty akredytowane przez międzynarodowe organizacje reprezentatywne dla danego obszaru sportu oraz instytucje mające uprawnienia do certyfikowania kadru sportu zgodnie ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji. W przypadku kwalifikacji instruktorskich lub trenerских nadawanych przez inne niż wymienione organizacje dokumenty potwierdzające umiejętności będą poddawane osobnej weryfikacji;
- 2) co najmniej wykształcenie średnie lub ukończone studia wyższe o kierunku rekreacja ruchowa, sport, wychowanie fizyczne, fizjoterapia lub pokrewnym;

- 3) zaświadczenie oukończeniu szkolenia z zakresu udzielenia pomocy przedmedycznej w ciągu ostatnich trzech lat;
- 4) osświadczenie o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją;
- 5) zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wzmożonej aktywności fizycznej.

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem validacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Brak innych, poza pozytywnym wynikiem validacji, warunków uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej.

7. Okres ważności certyfikatu kwalifikacji wolnorynkowej oraz warunki przedłużenia ważności

Certyfikat jest ważny 5 lat. Ważność dokumentu zostanie przedłużona po uzyskaniu pozytywnej oceny z testu teoretycznego.

8. Dodatkowe warunki, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005)

O uprawnieniu do certyfikowania najmniej kwalifikacji może ubiegać się podmiot, który spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:

- jest wnioskodawcą włączenia najmniej kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń ukierunkowanych na osiąganie efektów uczenia się zdefiniowanych dla najmniej kwalifikacji,
- posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu validacji efektów uczenia się zdefiniowanych dla najmniej kwalifikacji.

9. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat